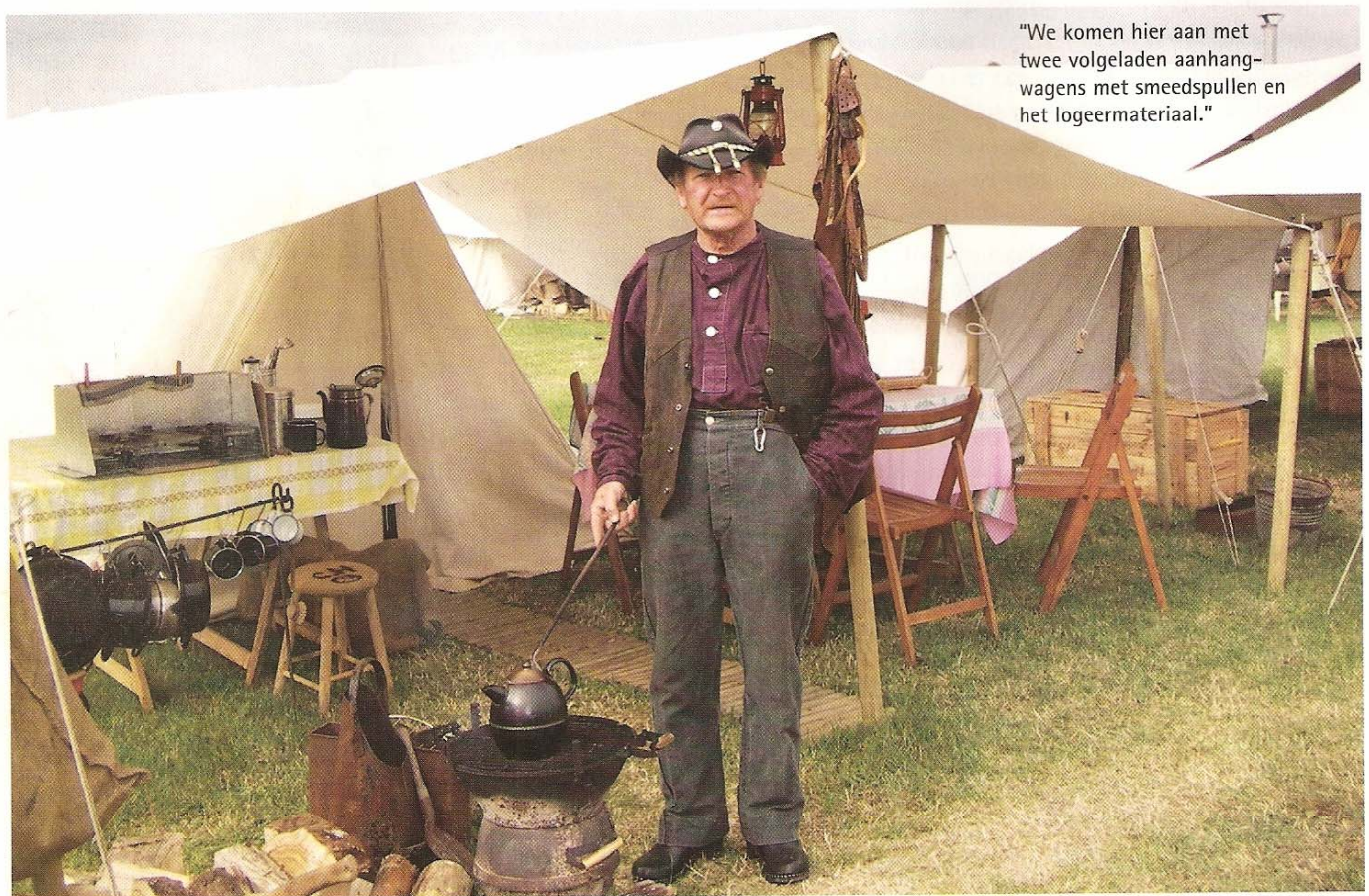


GUY PAUWELS IS 'BLACKSMITH LITTLE GUY' TIJDENS RE-ENACTMENTS

"Ik kruip in de huid van een Amerikaanse smid uit 1865"

In het dagdagelijkse leven is Guy Pauwels een gepensioneerd VRT-medewerker. Maar zo'n tien keer per jaar verandert Guy in '*sergeant-majoor Little Guy, blacksmith-veterinarian*' en is hij een van de belangrijkste attracties tijdens 're-enactments', een soort tentenkampen die het leven uit het Amerika van de 19^{de}-eeuw nabootsen.



"We komen hier aan met twee volgeladen aanhangwagens met smeedspullen en het logeermateriaal."

Re-enacting (*rie-en-ekting uitgesproken*) wordt vaak omschreven als 'het tot leven brengen van de geschiedenis'. Het gaat om groepen mensen die bepaalde geschiedenisperiodes uitbeelden door het leven uit deze lang vervlogen tijden natuurgetrouw na te bootsen. Zowel kledij, gebruiksvoorwerpen, tentenmateriaal als bezighe-

den zijn zo authentiek mogelijk. Sommige verenigingen beklemtonen het militaire aspect, andere gaan eerder voor een stationair kamp met ondermeer een begrafenisondernemer, bakker, schrijnwerker, bankier, barbier en medische post. De deelnemers hebben allerlei functies: trappers, woudlopers, yankees of indianen. Een re-enact-

ment duurt doorgaans enkele dagen. Meestal met een aanval of gewapend treffen (met losse flodders, uiteraard) er als extraatje bovenop. Een re-enactment bestaat gemiddeld uit twintig tot tachtig deelnemers. Het is een echte publiekslokker want er valt heel wat te zien en te leren. Bezoekers zijn meer dan welkom.

AMERIKAANSE ORIGINE

Het oogt meestal allemaal heel indrukwekkend maar toch is re-enacting een hobby als een ander. Het fenomeen is naar het vasteland komen overwaaien vanuit Engeland maar de wortels liggen eigenlijk in de Verenigde Staten. Vandaar ook dat het tot leven wekken van de Amerikaanse geschiedenis bijzonder populair is. Op het internet vind je massa's informatie. En zo is het ook gedeeltelijk begonnen voor het echtpaar 'Little Guy' en 'Lady Whiskey', alias Guy (64) en Marie-Louise (63) Pauwels-Heyninck uit Voorde. "De eigenlijke aanzet was het countrydansen", vertellen Guy en Marie-Louise. "In onze groep zaten enkele mensen die aan re-enactment deden. We zijn toen eens een kijkje gaan nemen en we waren meteen verkocht. Het is een hobby waarin je moet groeien. Al doende leer je. En uiteraard is het internet een enorme bron van kennis en inspiratie".

VELDHOSPITAAL

Het echtpaar maakt tegenwoordig deel uit van het Belgium Medical Corps, meer bepaald van het '2nd Alexander's Battalion Field Hospital'. De periode die zij uitbeelden, situeert zich tussen 1861 en 1865 en staat bekend als de 'American Civil War', de Amerikaanse burgeroorlog waarbij het Noorden en het Zuiden met elkaar in de clinch gingen naar aanleiding van (onder meer) de slavenproblematiek. Terwijl zijn vrouw Marie-Louise (bijgenaamd 'Wieske' maar ondertussen dus 'Lady Whiskey') alles in goede banen leidt in het veldhospitaal, is Guy druk in de weer als 'blacksmith'. En dat is een kolfje naar zijn hand. Want Guy, die jarenlang op de technische dienst van de openbare omroep werkte en die het prototype van een handige harry is, leerde het ambachtelijke smeden als kleine jongen van zijn vader. "We hadden thuis een zaak in ijzerwaren en aluminium, met een eigen smidse. Ik heb het smeden dus in de genen", legt Guy uit. "Vroeger

Guy is de ganse dag aan het smeden: tentharingen, voedselhaken, grillhouders, vorken, speerpunten...



was de smid tevens veearts. Het beslaan van de paardenhoeven veronderstelde enige dierenkennis en dus was hij ook diegene die erbij werd geroepen als een paard een probleem had, zoals kolieken of blaren in de hoeven." Zonder Guy zouden veel van deze kampen in duigen vallen. Letterlijk, want hij smeedt allerlei spullen die destijds onontbeerlijk waren in het dagelijkse leven.

Bij hem thuis in Voorde beschikt Guy over een goed uitgerust klusatelier - mét smidse uiteraard - maar tijdens zo'n re-enacting moet hij het met heel wat minder stellen. Dan wordt er immers

Binnenin wordt het zo gezellig mogelijk gemaakt. Guy en Marie-Louise slapen in een 'twijfelaar'. "Da's een smal tweepersoonsbed van 1,20 meter breed, dus iets groter dan een eenpersoonsbed. Het twijfelt als het ware tussen beiden, vandaar de naam", legt Guy uit. "Als de nacht koud is, heb je het met twee personen alleszins aangenaam warm."

VERHUIS

Zo'n tien keer per jaar neemt het echtpaar Pauwels deel aan een re-enacting. Dat vergt flink wat voorbereiding. "Tijdens de re-enacting ben ik de ganse dag

"We moeten altijd op onze hoede zijn voor een aanval van indianen of vijandige militairen"

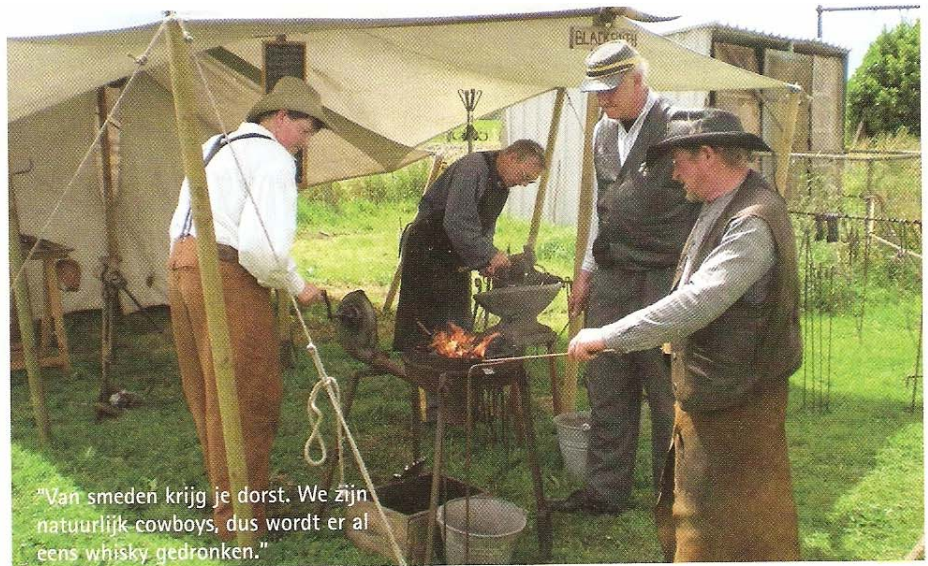
gewerkt conform 'the good old days' met een veldvuur, aambeeld, tangen en hamers als voornaamste werkmiddelen. De smidse van 'blacksmith Little Guy' is amper meer dan een tentzeil. Het gebrek aan comfort was uiteraard typisch voor die periode. En dus moeten ook de deelnemers aan de re-enactments het met weinig stellen: slapen en leven gebeurt in een canvastent, tipi of huifkar.

aan het smeden: tentharingen, voedselhaken, grillhouders, vorken, speerpunten, lematten voor messen, koterhaken, wastafels, rekken voor potten en pannen, strijkers voor vuurstenen... Tot zelfs kapstokken waar een gans uniform kan aanhangen, inclusief de laarzen. Alles wordt gesmeed op authentieke wijze, zoals het honderden jaren geleden gebeurde. Om de spullen in elkaar te zet-

ten, worden klinknagels gebruikt”, vertelt Guy. De vraag naar al die spullen is zo groot, dat hij ze niet kan bijhouden en op voorhand thuis al flink wat voorraad klaarstoomt. “Daardoor arriveren wij op elke re-enactment met twee volgeladen auto’s met aanhangwagens waarin de smeedspullen, onze tent en het logeermateriaal zitten. Opbouwen en afbreken duurt telkens zo’n zes uur. Ja, voor een blacksmith is het altijd een ganse verhuis, hoor”, glimlacht Guy.

VUURWATER

Het gaat er tijdens zo’n re-enactment alleszins behoorlijk strikt aan toe. “Het is niet zomaar een spel. Er heerst discipline. Vooral als er een militair element meespeelt. Discipline en tucht zijn nodig om als soldaat te kunnen opklimmen in de hiërarchische orde en een hogere rang te krijgen. Net zoals in het leger zijn er ook in re-enactmentgroepen kolonels en generaals”, legt Marie-Louise uit. De deelnemers worden geacht om, vanaf de start tot het einde van de re-enactment, in gepaste klederdacht te zijn. Alles wat plaatsvindt tijdens de re-enactment, gebeurt zo authentiek mogelijk. Plastic is absoluut taboe. Er wordt wacht gelopen in een beurtrol, en ’s ochtends en ’s avonds is er appel met vlaggenroet. De deelnemers worden dan verwacht in volledige wapenuitrusting. Dat betekent dat Guy, die ook een militaire graad heeft, zijn lederen smidseschort inruilt voor zijn uniform van sergeant-majoor. “Aan het eind van de dag heb ik steeds een gezicht dat pikzwart ziet. Er wordt immers vetkool gebruikt voor het smeedvuur en dat geeft flink wat roet en vuil af. Je krijgt er trouwens ook behoorlijk dorst van. Water is de beste dorstlesser maar natuurlijk zijn we cowboys, en dus wordt er al eens whisky gedronken. Mijn vrouw verkoopt overigens zelfgemaakte dranken en confituren tijdens de re-enactments. Het ‘Smidse Vuurwater’ is



haar eigen creatie”, aldus Guy met een knipoog die duidelijk maakt dat het in de smaak valt. Al te diep in het whisky- of vuurwaterglas kijken, is er overigens niet bij. “We moeten altijd op onze hoede zijn; je weet maar nooit dat er een aanval komt van indianen of vijandige militairen. Ook dorpelingen van de plek waar de re-enactment plaatsvindt, durven wel eens iets uithalen met ons. We moeten altijd bij de pinken zijn.”

WITTE BONEN

Iedereen kan aansluiten bij een re-enactmentgroep. Voor je uitrusting en kledij moet je zelf instaan. “Dat bouw je beetje bij beetje op. IJzeren tassen, ijzeren borden, houten kommen... Op rommelmarkten vind je beslist je ga-ding”, vertelt Marie-Louise. “Voor de

kinderen zijn er tal van activiteiten en ’s avonds wordt er gezamenlijk aan het kampvuur gezongen en verhalen verteld. We vermaken ons met bijlappen, lassowerpen en spelletjes ‘black-jack’. Enkel het eten is hedendaags. Je kiest zelf wat de pot schaft. Maar wie graag helemaal in lijn wil zijn met de cowboys van weleer, die gaat uiteraard voor witte bonen in tomatensaus.” Het ‘oldtime’-leven bevalt Guy en Marie-Louise alleszins opperbest. Vorig jaar vernieuwden ze zelfs hun huwelijksbeloften voor de ‘country’. “Die huwelijken zijn heel populair. Het heeft geen officiële betekenis, maar wie van re-enactments houdt, wil dat nu eenmaal niet missen. Het hoort erbij”, glimlachen Little Guy en zijn Lady Whiskey.

Karen Van der Sype

Re-enact in ‘t echt

Wie blacksmith Little Guy en Lady Whiskey graag eens aan het werk wil zien tijdens een re-enactment, moet tijdens het Paasweekend van 11 tot en met 13 april 2009 beslist eens naar de Dekstraat in Smeerebbe-Vloerzegem nabij Geraardsbergen. De toegang is gratis.

Andere re-enactment-verenigingen op het net:

www.6thlouisiana.be

www.the-rebels.be

www.bmc1800.be

<http://users.telenet.be/8thmissouri>